

UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 18 korona
Negyedévre 4 K 50 f.
Egy hónapra 1 K 80 f.
Egyes szám ára mindenütt 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Felölts szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.

Megjelenik
héttné kivételével mindennap.
Telefonszám 180.

Tipperary

oh, bájos, régi dal! Egy kisleány elindult Tipperaryból, Londonba kerül, ott sok baj éri, mert gonoszak az emberek s a nagyváros tele van veszedelmes utvestövel, de a kegyes végzet valahogyan mégis csak hazavezeti a kisleányt hozzátartozóinak aggó körébe. Ez a Tipperary, az angol katonák harci éneke. Nem himnusz, nem óda s nem induló.

Szivlehető dal, de eddig némi homály fedte a magyarázatát, hogy az angol hadsereg a világ legremesebb háborújában, milliók pusztulása idején miért ezzel a vérszegény idillel tüzei a harca magát s miért ezzel a limonádéval hűti, ha a harci tűz a kelletténél is nagyobb lángot vetne benne. Ma már eloszlott a homály. Semmi kétség benne, Tipperaryból való kisleány maga az angol katoná, őt verte meg a kemény sors azzal, hogy el kellett hagynia otthonát, klubjait és versenytársait, a futballt és az üzletet, hogy elcsavarogjon Ypern halálmezőin és egyebütt, hol védett állások mögött gonosz emberek leselkednek reá. És megkísértetése sem kisebb, mint volt a Tipperaryból való ártatlanság. Hiszen az angol lapok jelentik a méltó felháborodás hangján, hogy miközben a tipperary-legények dalolva közeledtek az ellenséges akadályok felé, ezek mögött feyvertűz aradt rájuk, a rommá lőtt német fedezékek gránátok záporát ontották magukból s a mély lyukakban, miket a saját angol lövegeik vájtak, pusztító német szerszámok voltak elrejtve. Csoda-e, ha ily nem várt esetben megfagyott a Tipperary-dal az ajkakon? És csoda-e, hogy ezek után is a kisleány marad zsentlémének tiszta és szeplőtlen ideálja, a kisleány, kit a kegyes ég hasonlóan szörnyű veszedelmekből is hazavezérelt övéi közé. Csakugyan nincsen szebb dolog a szerencsés hazatérésnél!

Az angol felajdulást mi megértjük. Arra, amivel találkozunk, igazán nem lehetnek elkészülve. Ezek a németek egészen goromba emberek, kiket a kisleány sorsa nem andalít el. Hazáról és Rajnárol énekelnek s ezenközben géppuskát rejtenek el a leglehetőbb helyeken. Ez a meccs nem lévén az angol esete, hátat fordít neki és visszavonul. Es az angol offenzívából nem marad egyéb, csak egy méla dal, mely méla rezgással tünik el a távolban: Volt egyszer egy kisleány Tipperaryban . . .

Höfer mai jelentése.

Budapest, július 11.

(Hivatalos.) OROSZ HARCTÉR: Bukovinában nincs nevezetesebb esemény. A Cseremosz mentén Zabiennál csapataink orosz előretöréseket vertek vissza. Odább északra a Stochod felső folyáság a harci szünet portyázó különítményeinknek Burkanow melletti eredményes vállalkozásaitól eltekintve még tart. Sokulnál túlerőben levő orosz csapatok támadásai akadályainknál összeomlottak. Az ellenség hasztalanul erőlködött, hogy visszaözlő tömegeit ágyúinak és gépfegyvereinek tűzével állítsa meg. Huleviczinél a Stochod mentén az ellenséget német és osztrák-magyar csapatok elkeseredett és váltakozó lefolyású harcok után visszavetették. Az ellenségnek a Stochod vidékén megkísérelt különböző előtörései is teljesen megheiusultak.

OLASZ HARCTÉR: Tegnap nem volt jelentősebb gyalog-sági harc. Számos ellenségtől átszökött katoná megerősítette azt, hogy az olaszok a Cima Diecitől keletre fekvő területen véghezvitt támadásai alkalmával rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek. Tengeri repülő járműveink a latisanai pályaudvart és katonai telepeket bőségesen bombázták és több nagy tűzvészt idéztek elő. Az ellenséges repülőek a Judicariákban, Tionére bombákat dobtak le.

DÉLKELETI HARCTÉR: A Wojusa alsó folyásánál időnként csatározás folyik. Egyébként nincs nevezetesebb esemény.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Hohenlohe herceg a békéről.

Zürich, július 11.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

(Saját tudósítónktól.) Hohenlohe Sándor herceg, a volt német birodalmi kancellár fia a *Neue Zürcher Zeitung* hasábjain ismerteti a *The Economist* című angol pénzügyi lap cikkét, amely a többi közt a következő passzust tartalmazza:

— *A béke a levegőben van.* Egy tisztességes feltételen nyugvó béke, amely minden okos várakozásnak megfelel, egyre népszerűbb lesz. Az ilyen békét általános örömmel fogadják. *A Cityben és mindenütt kívánják már a békét.* Ha a politikusok és diplomaták ennek megteremtésére képtelenek bizonyulnak, akkor más fajtájú közvetítőket kell keresni. Annyi bizonyos, hogy minden hónap végén rosszabul állunk, mint a hónap elején. Ha a hadsereget és a Cityt megszavaztatnák, akkor a lapok elvesztenék hitelüket a közvélemény vezetésében.

Hohenlohe Sándor herceg ehhez a passzushoz a következő megjegyzést fűzi:

— *Most már az angolok sem tagadják, hogy népüknek legnagyobb részét éppen úgy áthatja a tisztességes béke után való vágy, mint más népeket.* Az lehetséges, hogy a békeeszméért lelkesedő csoport, amely az angol nyilvánosság elé lép, aránylag kicsiny, azonban hibeiknek száma az országban napról-napra nő.

Hohenlohe herceg rámutat egyes vezető angol politikusok nyilatkozataira, amelyek békére való hajlandóságot árulnak el. Ó annyira optimista, hogy abban a hitben él, hogy az ilyen nyilatkozatok előkészítik a talajt az eljövendő béketárgyalásokra és megteremtik az ehhez szükséges pszichológiai atmoszférát.

— Az ilyen atmoszféra megteremtésére szükség van, mert már mindenki szeretné, ha eljönne az első béketárgyalásra kínálkozó alkalom. *Mindenkinek kívánnia kell ezt, ha rá gondol azokra a hullalhalomokra, amelyek a frontokon, különösen pedig Verdunnél tornyosulnak, két olyan nemzet fiainak ezer meg ezer holtestére, amely nemzetek már csak természetüknél fogva is arra hivatottak, hogy egymást kiegészítsék és közösen dolgozzanak a civilizáció munkáján, nem pedig arra, hogy egymást kiirtás.*

Az adójavaslatok a Ház előtt.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, július 11.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Beöthy Pál elnök pontban fél-tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Az elnöki előterjesztések után Hantos Elemér szülő törvényjavaslathoz, Ismerteti azokat az okokat, melyek a kormányt a javaslat beterjesztésére bírták s foglalkozik a pénzügyi körök aggodalmaival.

Az ellenzék kifogásolja, hogy a javaslat nem különböztet hadinyereséget és oly jövedelmek között, melyek időbelileg a háborúval együtt keletkeztek. Ennek a kívánságnak tekintetbe vétele azonban adótechnikai szempontból nehéz. A szoros értelemben vett hadijövedelemben három kategória van. Az első a vagyonnak a háború folytán bekövetkezett érték növekedése, melyet a mi törvényünk nem adóztat meg. A háborus konjunktúrából eredő jövedelmek közt is meg kell különböztetni azt, mely illetékelen elemek működéséből állott elő.

A nyugtalanság a javaslat egyenlősítő törekvéseivel szemben abból ered, hogy a cím nem fűdi a tartalmat, tulajdonképpen rendkívül hadinyereségadónak kellene nevezni. Amilyen nehéz adótechnikai szempontból különbséget tenni a többjövödelmek között, oly könnyű volna az egyenlősítés, de viszont nem volna igazságos. A vállalatok jövedelme ugyanis az utolsó fillérig pontosan megállapíthatók, szemben a magánosokéval.

A javaslat eltér a külföldiektől abban, hogy az adóalapból nagy leírásokat és tartalékolásokat enged meg. Ezt mindenesetre ellenőrizni kell s az adónak többet kell hozni száztíz milliónál. Szerinte legalább háromszáz milliót kell biztosítani.

Springer Ferenc, az alkotmány-párt megbízásából beszélt. Nem helyesli az adójavaslatokat, amelyek csak ideiglenesen szerepelhetnek mint törvények. Haller István hordszan foglalkozott a javaslattal, amelyet szakszerűen bírált.

Délután folytatta a Ház a hadinyereségadóról szóló javaslat tárgyalását, amelyhez Eszterházy Mihály gróf, Gieswein Sándor és Bródy Ernő szóltak hozzá.

A napirend megállapításánál Rakovszky István az ellenzék nevében indítványt terjesztett elő, hogy tekintettel az aratási munkálatokra, a hadinyereségadóról szóló javaslat után a Ház csak

a kisebb adójavaslatokat, ugyanint a spirítuszról, a bélyegilletékekről, a dohányjüvedékekről, végül a választott tisztviselők mandátumának meghosszabbításáról szóló javaslatokat tárgyalja le és azután napolja el magát augusztus 9-éig, amikor azután sorra kerülhetnek a fontosabb adójavaslatok.

Tisza István gróf miniszterelnök tekintettel a Rakovszky által felhozott argumentumokra, hozzájárult az indítványhoz.

A Ház e szerint e hét folyamán augusztus 9-éig elnapolja magát.

Az ujvidéki sajtócenzúra.

A sajtócenzor távozása. A liberális cenzúra.

Néhány napja csak, hogy *Abraham Dezső* orsz. képviselő interpellált a Házban a sajtócenzúra túllépési tárgyában és alig pár órája, hogy a sajtó munkásai a *Budapesti Újságírók Egyesületében* keletik ki ismételt, de ezalkalommal eddig még nem hallott érélyel a cenzúra ellen, amely lehetetlenné teszi az újságírást, amely béklyót rak a sajtó munkásainak kezére, amely lehetetlenné teszi a közönség kellő tájékoztatását. A magyar sajtó a két év óta tartó háborúban még a sajtó ellenségeit is meggyőzte arról, hogy a magyar sajtónak nincs szüksége a cenzúrára, a magyar sajtó munkásai voltak és vannak oly hazafiasak, hogy egyetlen esetben sem vétettek a hadiérdek ellen. És néhány nappal az interpelláció és a kritikák elhangzása után az *Ujvidéki Hírlap* is abba a helyzetbe kerül, hogy az ujvidéki sajtócenzuráról elmondja a véleményét.

A cenzurát mint minden a sajtó szabadságát korlátozó intézményt, mi is a leghatározottabban perhorreszkáljuk és mi is tanúságot tettünk a háború alatt arról, hogy a mi hazafias kötelességteljesítésünknek nem volt szükség semmiféle előzetes cenzúrára. A sajtó szigorú hazafias megítélésével bíráltuk meg mindig a lapunk hasábjaira került anyagot és ha néha fehér ló jelzete is a cenzura vörös ceruzáját, ez még sokára nem jelentette azt, hogy mi a hadiérdeket megsértettük, legfeljebb a cenzura tulzotlan pedáns, feleslegesen ovatos, bár elismerjük: mindig jóakarátú elővigyázatosságát.

Jelen soraink megírására az a körülmény készlet bennünket, hogy dr. *Jeszzenszky Nándor* főhadnagy, aki eddig az *Ujvidéki Hírlap* katonai cenzuráját végezte, a mai nappal más katonai szolgálati beosztást nyert és a mai nappal megszűnt sajtócenzor lenni.

Bármenyire nem győzzük eléggé a cenzura indokolatlanságát ismételtel kiemelni és annak megszűntetését a közönség érdekében követelni, ösztönöz megvalljuk, hogy az adott viszonyok közt, és a változhatlan helyzet mellett, a legnagyobb hálával, elismeréssel és köszönettel tartozunk lenni dr. *Jeszzenszky*

A német jelentés.

Berlin, július 11.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR: Az Ancre és Somme között az angolok a Bapaumes-alberti ut mindkét oldalán délután és éjjel széles arcvonalon nagy erőkkeltámadtak. Az uttól északra nyugatra mielőtt még közelharcokra került volna a sor, halomra lőttük őket. Az uttól keletre Contalmaison falu és a Mametz erdő déli szélén heves harcok fejlődtek ki. Az ellenség ismételt kísérletet, hogy az atronesi erdőcskét ismét kezére kerítse, nagy véres vesztése mellett és 100 fogoly visszahagyásával megfiusultak. A Sommetől délre szerencsén franciáknak a La Maisonette magaslat ellen intézett rohamát megsemmisítő tüzzel fogadtuk. Néhány szerencsén, aki vonalainkig nyomult előre a szuronyharcban elcsesett vagy fogságba került. A tegnapi jelentett Barleux elleni ellentámadás alkalmával 5 tisztet és 147 főnyi légerséget elfogtunk. A tüzserégi tevékenység az egész harctereületen jelentékeny volt. Belloy és Soyecourt között zárótűzünk lehetetlenné tette az ellenségnek minden támadási szándékát. A Maas vidékén nagyon élénk tüzserégi harcok folytak. Az arcvonal több részén helyenként fokozott tüzelés és több eredménytelen ellenséges gáztámadás volt. Ellenfeleink járőrei és felderítő osztagai élénk tevékenységet fejtettek ki. Mindenütt visszavertük őket. Leintreynél (Lotharingiában) egy német osztag terjedelmes robbantás után behatolt a franciák erősen megrongált állásaiba és 70 embert elfogott. Lussetól délre is szállított be foglyokat egyik járőrünk. Az igen élénk repülőtevékenység számos légi harcra vezetett, amelyekben az ellenség a Sommenál és Vousterstől nyugatra két-két repülőgépet veszített, eczenfelül Courlettenél, a bapaume—alberti országot mellett védőtűzünkkel lelőttünk egy angol kétfedelűt.

KELETI HARCTÉR: A tengerparttól Pinskiig terjedő arcvonalon nem volt jelentős esemény. Pinskinél nyugalom volt. A város kiürítéséről szóló orosz jelentés a légből kapott. A Stochod-vonal ellen az ellenség sok helyen hiába támadt így különösen Cereviszdenél, Hulewicenél, Korsminél, Janowkánál és Kovel—rownol vasut mindkét oldalán nagyob erőkkel. Hulewicenél erős ellenlökéssel eredeti állásán tulis vetettük vissza őket. E harcokban az ellenség: több mint 700 foglyot és 3 gépjegyeves teherautót, repülőrajaink Horodziejánál a baranowiczki—minski vasutvonal mentén csapatkirakodásokat erősen bombázták és támadásaikat a Stochodtól keletre levő orosz szálláskörletekre is megismételték. Vorontschánál (Czirintől nyugatra) és Okonsktól nyugatra egy-egy ellenséges repülőgépet lelőttünk. Bothmer grófi táborok hadseregénél egy portyázó különítményünk a burkanovi erdőfőlet délre egy kedvező kimenetelű ütközetből néhány tuat foglyot szállított be.

BAKAN HARCTÉR: A helyzet változatlan.

A legfőbb hadvezetőség.

Nándor főhadnagy iránt, aki a sajtócenzúra kötelességét liberálisan, modern gondolkodásra valóban és amellet teljes szigorral kezelte. Egyetlen esetet sem tudunk, hogy a sajtócenzurával összeütközésbe kerülünk volna, de egyetlen esetet sem tudunk, hogy a cenzornak ellenünk egyetlen helytelenítő szava lehetett volna. Az *Ujvidéki Hírlap* is, dr. *Jeszzenszky Nándor* főhadnagy is a helyzet magaslatára tudtak emelkedni, beletörődve a kényszerhelyzetbe, ő is, mi is kellemsé iparkodtunk tenni az egymás munkáját, kötelességét.

És mert *Jeszzenszky Nándor* dr. főhadnagy mátló kezdve már nem cenzurázta a lapunkat, e laphasábjain bucsuzunk tőle és ismételtel köszönjük az irántunk szakadatlanul megnyilatkozott előzékenységét, szívélieségét, melyet kizárólag a sajtó iránti becsülésének és a sajtó munkája értékelésének tudunk be.

A cenzura felesleges, sérelmes, de dr. *Jeszzenszky Nándor* főhadnagy értette a módját, hogy tapintatos és bölcs intézkedéseivel azt elviselhetővé tegye.

Ezt az alkalmat megragadjuk arra is, hogy *Karácsonyi István* érdemes kir. ügyészünknek és dr. *Bertin* Lajos kir. ügyésznek, akik az ügyési cenzurát végzik, ugyancsak hálásan megköszönjük azt a minden tekintetben korrekt, előzékeny, sajtóbarát működésüket, amellyel lehetővé tették, hogy úgy ahogy, az adott körülmények mellett, eddig megfelelhetünk hivatásunknak.

Hisszük, hogy ezentul is meglesz az *Ujvidéki Hírlap* és a cenzura közt az a meleg, megélt, szeretteljes és kintüntető jó viszony, amely *Jeszzenszky* főhadnagy távozását annyira megajánlaltja velünk.

A római román követ **Sonninonál.**

Genf, július 11.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

A *Matin* jelenti Rómából: Ghyka herceg román követ másfél órában keresztül tanácskozott Sonnino külügyminiszterrel.

Apponyi lett a függetlenségi párt elnöke.

A függetlenségi párt ülése. — Ujabb kilépések.

Budapest, július 11.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

Az országos függetlenségi és 48-as párt ma este népes értekezletet tartott, amelyen a párt tagjai nagy számban vettek részt.

Sághy Gyula nyitotta meg az ülést és bejelentette, hogy gróf Károlyi Mihály lemondott az elnöki tisztségről és kilépett a pártból. Egyben bejelentette, hogy Justh Gyula, Justh János, Battányi Tivadar gróf, Battányi Pál gróf, Egry Béla, Kobek Kornél, Beck Lajos, Lovászy Márton, Bakó József, Polonyi Dezső, Lachne Hugó, Fernbach Károly, gróf Károlyi József küldöttek kilépésüket bejelentő leveleket.

Apponyi Albert gróf hosszabb beszédben foglalkozik *Károlyi* Mihály gróf kilépést bejelentő levelének indokaival és legőszintebb és legigazabb sajnálattal veszi tudomásul Károlyi elhatározását, de köteles a levél több pontjával foglalkozni.

A külpolitikai kérdés sohasem volt párt kérdés és megállapítja, hogy ő és Károlyi közt az ellentét nem azon törekvés körül forgott, amelyet Károlyi, mint a külpolitikai akció lényegét jelölt meg. Mégha az osztrák—magyar monarchia és szövetségeseinek politikájáról felelőssé is lehetne tenni, akkor sem lenne felelős ezért a politikáért, mert attól a pillanattól kezdve, amikor kitört a konfliktus első feladatának tekintette, a nemzet egységét. A multért nem vállal semmiféle felelősséget.

Ami a béke kérdését illeti; ki ne óhajtja Európaszerte, ellenségeinknél és nálunk is, hogy létrejöjjön a béke? De lehet bárkinnek tudnia, hogy a feltételek a békére meg vannak-e?

Már most, ha az ellenzék egy bizalmi férfianak alkalom adatik, hogy a helyzetbe betekinthessen, ha mód nyujtatik, hogy a korona előtt álláspontját kifejtthesse, szabad-e elutasítani, mert a szokásos parlamenti formáknak nem felel meg. Ez élete legnagyobb érthetetlenlegének egyike.

A belpolitikai kérdésben ő és párthivei a nemzeti törekvések megvalósításáért épügy fognak küzdeni, mint eddig, Epolly határozatlan függetlenségiak lesznek, mint a milyen hívei lesznek a nemzeti alapon eszközözendő demokratikus ujjazulésnek.

Sághy a párt egyhangú határozatakép mondja ki, hogy a párt *Aponnyit* jelöli a bizalmi tanácsba.

Barabás Béla: A függetlenségi elvek régi harcosát régi kötelekek fűzik a párthoz, de mert azt tapasztalta, hogy az alkotmánypart befolyást iparkodik a függetlenségi pártra gyakorolni és mert Károlyival együtt járt Amerikában, kilép a pártból.

Bakonyi Samu: a párt együttmaradásának szükségességét vitatja. Visszautasítja *Barabás* vádját az alkotmánypart befolyásá-

ért. A párt továbbra is a választójog legradikálisabb megvalósítását kívánja.

Báró *Mandorff Géza*, *Ráth Endre* és *Földes Béla* sajnálják a szakadást, és kijelentik, hogy bennmaradnak a pártban.

Földes indítványára a párt elnökével *Apponyit*, gazdájává: báró *Mandorff Gézát* választották meg.

Az értekezlet Apponyi életével ért véget.

Lelkészválasztás a református egyházban. Horváth Lajos lesz az új lelkész.

Molnár Hugó református lelkész nyugalmabevonulásával gazdálanna vált az ujvidéki református egyház lelkesítő állása, amelyre mint egyedül figyelembejehető, és egyedül komoly jelölt csak *Horváth Lajos*, ujvidéki segédlelkész jöhet figyelembe, akinek képzettsége személyi tulajdonságai egyaránt praedestánálják az ujvidéki református egyház lelkesítő állására.

Az egyháztanács július 2-án tartott látogatott ülésén *dr. Szabó Lajos* városi főügyész indítványára, az egyház 329 hívőjének irásos ajánlatára támaszkodva, *egyhangulag Horváth Lajos meghívása* mellett döntöttek és ezzel el is dönt a választás sorsa, amely ugyan egy pillanattal sem volt kétséges, mert *Horváth Lajos*-ban az egyház olyan lelkipásztort kap, aki diszere fog valni az ujvidéki reformátusoknak.

Horváth Lajos öt éve működik Ujvidéken, mint segédlelkész és hitoktató. Ezen idő alatt csak barátokat és tisztelőket szerzett magának. Jeles képzettségű, nagy tudású fiatal egyházi férfi, aki theologiai tudományát Budapesten és Genfben végezte. Kiváló egyházi szórnok, megnyerő modoru úriember, aki kitűnő pásztor lett egyházának.

A felsőbb egyházi hatóság a választást vasárnapra, július 16-án, délelőtt 10 órára tűzte ki. A lelkészválasztó közgyűlés a templomban lesz, melyet *Tóth Sándor* esperes mint elnök és *Schneider Károly* kulai ügyvéd világi részről vezet. A közgyűlés jegyzője *Gutschohn Adolf* lesz. Az egyháztanács meghívókat is bocsájtott ki. A választás egyhangú lesz és *Horváth Lajos* vasárnap már az ujvidéki reformátusok megválasztott lelkésze lesz.

Románia a dunai konferencián. Zürich, július 11.

A római Tribuna kereser szavakkal ir arról a csalódásról, a melyet Románia magatartása okozott Olaszországnak. Már a háboru eleje óta mindig számítottak arra, hogy Románia az antánt mellé áll és még most sem szakított semlegességével. *Filipescuhoz*, aki folyton türelmet kér, azt a kérdést intézi, vajjon tud-e arról, hogy Németország, Ausztria-Magyarország és Bulgária meghívta a román kormányt a dunai államok konferenciájára, amelynek az a célja, hogy szabályozza a dunai hajózást?

A Deutschland tengeralattjáró megérkezése Baltimóréba.

A tegnapi nap legnagyobb szenzációja az a pár szavas távirat, amely hírül hozta, hogy egy német új típusu tengeralattjáró értékes festékanyaggal, francia és angol hajóktól üldözve befutott a baltimorei kikötőbe. Az eseményt az a körülmény teszi szenzációsá, hogy a németek a kereskedelmi forgalom lebonyolítására nagyobb és új típusu tengeralattjárókat építettek. Az első ilyen tengeralattjáró, amely az ocean hajóit átszelve, Németországból Amerikába érkezett: a *Deutschland*, amelynek megérkezése új jövőt nyit meg a tengeralattjárók háborus alkalmazása számára. A *Deutschland* utjáról a következő távirataink számolnak be:

London, július 11.

(Magyar Távirati Iroda.)

A Times jelenti: A *Deutschland* 791 bruttó és 717 netto tonnás. Baltimorei híradás szerint a *Deutschland* dot sorgözösek jelentették ki. A *Deutschland* 4000 mérföldet tudott meg, amíg Baltimóréba érkezett.

Baltimóré, július 11.

(Magyar Távirati Iroda.)

A *Deutschland* tengeralattjáró naszád a *Charless* és *Henry* fok

Nincs Ujvidéken vérhasjárvány.

Riasztó hírek.

Ujvidéken a riasztó és kóssa hírek hamarosan jó talajra találtak és ennek kivánjuk betudni azt a szelében-hosszában, a hála Isten adatain riasztó hírt, hogy Ujvidéken a vérhas járványsejtűre nem lépett fel.

Tény az, hogy néhány nappal ezelőtt egy virágzó szép kis leány vérhasban megbetegedett és meg halt. Kis testvérkéi is megkapták a betegséget és ma is orvosi kezelés alatt állanak, de kezelő orvosok véleménye szerint, a betegségek előreláthatólag könnyebb lefolyású és a sorstól súlyosan sujtott családot újabb katasztrófa nem fogja érni.

Más vérhasmegbetegedésről hatóságaink nem tudnak. Így tehát *vérhasjárványról* szó sincs és ezen megállapításunkat megerősíti *dr. Wagner Károly* városi tisztii főorvos, aki a következőkben volt szives bennünket informálni:

— *Vérhasjárványról* nincs szó. Csak a *Wagner* családban előfordult egy halálos megbetegedésről és az azóta ugyanott fellépett 3 újabb megbetegedésről van tudomásunk. *De sehol másuttal vérhasmegbetegedés* nincs. Én is hallottam a kóssa hírekről, sőt neveket is emlitettek, de ezek egyike sem bizonyult vérhasnak. Járványról tehát nem lehet beszélni.

közt érkezett az *amerikai partokhoz*, ahol erős szírenjelzésekkel a *réokapitányságnak* hírt adott a megérkezéséről. Egy német vontatóhajó 2 hét óta szüntelenül résen voli és a szírenjelzések által figyelmeztetve, a *Deutschlandot* a baltimorei kikötőbe kalauzolta. A buvárhajón zászló nem volt és a német lobogót csak akkor tűzte ki, amikor a kikötőbe ért. A *Deutschland* tisztjei és legénysége a kikötőbe érkezéskor a fedélzeten voltak. A hajó személyzete tisztiek és legénység 30 főből áll és a német kereskedelmi flotta egyenruháját viselte. A *Deutschland* utjának a célja: folytatni a kereskedelmi összeköttetést Amerikával. A buvárhajó visszautaztában nikkel és nyers gummit hoz magával. A *Deutschlandon* két *Diesel* motor működik.

London, július 11.

(Magyar Távirati Iroda.)

Newyorkból éttesül a Reuter-ügynökség, hogy az angol kormány tiltakozni készül a *Deutschland* amerikai kikötőbe való bejutása ellen, mihelyt bizonyosságot szerez arról, hogy a buvárhajóit német tengerészeti járműnek tekintik és a német tengerészeti főparancsnokság megbízásából jár el.

A kóssa hírek, amelyeknek sohasem akad gazdájuk, azt is tudni akarják, hogy a vérhas megbetegedések a *strandfürdőről* erednek, mert a víz meg van fertőzve. Bűn és vétek, a mi gyönyörű *strandfürdőnk*ről ilyen alaptalan híreket terjeszteni.

Orosz hivatalos jelentés.

Stockholm, július 11.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

(Július 9.) Az ellenséget *Delatyn* alatt megvertük és elfoglaltuk *Delatynt*. A németek kiürítették *Pinsk*-et (?), ahol nagy hadizsákmányt ejtettünk. A *Bukovinában* több helységet foglaltunk el. *Kimpolungnál* osztrák-magyar csapatokat vertünk meg, 7 tisztet és 350 fő legénységet jögtünk el. *Junius 23-a* óta *Lesiczky* hadserege ezen a fronton 673 tisztet, 30800 fő legénységet fogott el és 100 géppuskát, 18 ágyút és 14 municiót kocsit zsákmányolt.

Ezzel szemben a *Sajtszóállítás* kijelenti, hogy az oroszok az olaszokhoz hasonlóan, jelentéseikben olyan helységeket elfoglalásáról számolnak be, amelyeket puszkölövés nélkül ürítettünk ki. A *Wolff-ügynökség* megjegyzi, hogy *Pinsk* elfoglalásáról szóló jelentés kohlomány. A *Sajtszóállítás* még kijelenti, hogy az oroszok a *Kimpolungtól* nyugatra folyó harcokban elért tagadhatatlan sikereinket a *maguk sikerének* akarják feltünteteni. A *zsákmányról* szóló jelentés is csupa csúres-csavarás túlzott kohlomány.

HIREK.

Kitüntetett ujvidéki őrnagy. A pirály *Pekary* Pál nyugalmányu őrnagnak, a *IV./32.* népfelkelő gyatogzászálóai parancsnokának az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a hadidiszteményes 3. o. katonai érdemkeresztet adományozta.

A néppárt a bizalmi tanácsban. Budapesti tudósítók táviratozza: A néppárt a bizalmi tanácsba *Rakovszky Istvánt* delegálta.

A bécsujhelyi katasztrófáiis vihar. Bécsi tudósítók táviratozza: Az eddigi megállapítások szerint a tegnapi bécsujhelyi viharok 31 halott, száznál több súlyosan sebesült esett áldozatul. A kár is igen jelentékeny.

Kitüntetett bankigazgató. A király az ellenség előtt tanúsított kitűnő szolgálatai elismerésül *Kassowitz Miksa* népfelkelő élmezőnyű tisztnek, egy felvételező állomás előljárójának, a koronás arany érdemkeresztet a vitézségiérem szalagján adományozta. A kitüntetett katonatiszt polgári életben az ujvidéki *Ipar* és *Kereskedelmi Takarékpénztár R.-t.* érdemes igazgatója.

Harangok bucsuztatása. Az ujvidéki református templomban a hadseregnek felajánlott harangok bucsuztató istentisztelete csütörtök délelőtt 9 órakor lesz.

Ujvidék élelmszerellátása. Ujvidék háborus élelmszerellátása nemcsak az ujvidékieket élégetheti ki, de amint lépten-nyomon látjuk, az ujvidéki hatóságí élelmszerüzemre országszerte hivatkoznak, mint amely a legkifogástalanabbul működött, és amely a legnagyobb eredményeket érte el. Amint megelégedéssel és örömmel értesülünk ez a pompásan működő háborus szervünk, — amely *Payerle* Nándor főkapitányunk és *Tapavica* György dr. tanácsnok agilitását, hozzáértését és lelkiismeretességét dicséri, — tegnap újabb 300 drb. 2—3 éves öreg nagy sertést vásárolt a hatósági élelmszerüzem részére amiattal Ujvidék élelmszerellátása a további 3 hónappal, vagyis jövő évi március végéig biztosítva van.

Névmagyarosítás. *Zrmzli* Ferenc ujvidéki illetőségű és idevaló lakos családí nevé a belügyminiszter engedélyével *Zalai*-ra változtatta meg.

Életmóti főispáni hajdu. A Dunán ugyszólván naponta fordulnak elő sajnálatos esetek, hogy uszni nem tudók a kifogástalan megjelölt és nem uszókrészt részre zászlókkal bekerített és figyelmeztető táblákkal ellátott fürdőterületen kívül mennek és elmerülnek. Szerencsére a Duna eddig csak egy áldozatot: egy szerencsétlen német katonát követelt és hogy nagyobb baj nem történt, és főleg a *Strandfürdő*-nél és *népfürdőnél* szolgálatot teljesítő közegék éberségének köszönhető. Ilyen elismerés érdemel *Beredits* István főispáni hajdu is, aki hivatalí elfoglaltságán túl idejét a városi *Strandfürdő* szolgálatában tölti. Már

eddig is két emberéletet mentett ki és segített többeket éleszeni. A derék életmentő mellét nagy ezüst vitézségi érem díszíti, mert *Beredits* István nemcsak bátor életmentő, de hős és vitéz harcos is, akinek a haditettei a magyar katonára ragyogó vitézség dicsérik.

A Duna vizállása Ujvidéknél a legmagasabb. A július 10-iki hivatalos vizállás kimutatás szerint a Duna vizállása Ujvidéken a legmagasabb. Mig Wienben 128 cm., Pozsonyban 302 cm., Budapesten 364 cm., Pakson 280 cm., Mohácson 374 cm., Zimonynál 268 cm., Báziason 234 cm., Orsován 271 cm., Ujvidéken a Duna vizállása 425 cm. Ma a Duna Ujvidéknél 15 centimétert apadt.

Ingatlan átírás 1916. június 28-tól július 9-ig. Grujov Vladimir megvette, Petro Imre és neje Király Mária-tól a Magyar utcában levő 59. sz. házat 11600 koronáért.

Popovits Lyubomir és Popovits Dusán megvették, özv. Nikolics Miklósné Donyacska Mária, Polzarits Dusanne szül. Nikolics Naticza és Kláics Rádáné szül. Nikolics Julkától a Borz utcában levő 15. sz. házat 8000 koronáért.

Sikopária Zsarkó megvette, Bruder Istvántól a Borz utcában levő 13. sz. házat 12000 koronáért.

Balázs Veron megvette, Cserman Márton és neje Laczkovits Pannától a Daru utcában levő 23. sz. házat 2100 koronáért.

Freud Béla és Freud Miksa megvették, Teubner Jánostól a Kenyér utcában levő 49. sz. házat 35000 koronáért.

Schmidt Jakab és neje Teofanovits Julia megvették, Daniel Teréz, Pelikán Józsefné szül. Dániel Rozália és Dániel Józseftől a Szent-István utcában levő 22. sz. házat 99000 koronáért.

Mihajlovits Leposzava megvette, Mihajlovits Paula, Popov Lázár és Popov Páitól a Bogdán utcában levő 14. sz. házat 10000 koronáért.

özv. Cziegler Agostonné szül. Girth Anna megvette, Kandibó Vilmosné szül. Dimm Mária-tól a Mikos Kelemen utcában levő 7. sz. házat 7800 koronáért.

A Hájner malom új kézben. Köztudomás szerint a Pesti Viktoria gőzmalom érdekkörébe von az ujvidéki Hájner Károly-fiai féle gőzmalom is, amely július 1-ével gazdát cserélt. Ebből kifolyólag az ujvidéki malomhoz ügyvezető igazgatóul *Bachmann* Bélát, a dárdai Hunnia gőzmalom rtsz. főtisztviselőjét szerződtették, akinek a malom ipar terén eddigi sikeres működése igen jó nevet biztosított számára. Az új kézbe került Hájner malom az eddigi napi két vagon buza-őrlésű malom munkaképességét négy vagonra fogja emelni.

TIVOLI

1916. évi július 12. és 13-én.
Szerdán és csütörtökön.

Egy táncosnő
életéből
nagyhatalú dráma 4 felvonásban.

Gyermekrablás
dráma 3 felvonásban.

2829. szám.
kapt. 1916.

Hirdetmény.

A m. kir. ministeriumnak 1972/916. M. E. számú rendeletére hivatkozással a vasíti talpa és bányafakészletek bejelentendők. Az ehhez szükséges bejelentendőlapok városaházán 6. szám alatt kaphatók.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala, 1916. évi július 10-én.

PAYERLE
rendőrfőkapitány.

ad. 2327. szám.
kapt. 1919.

Hirdetmény.

A m. kir. ministeriumnak 1743/916. M. E. számú rendeletére hivatkozással köztudomásra hozom, hogy az összes szőlő peronoszpóra elleni védekezészek készítését, forgalombahozatalát és árusítását a rézgálic és peroxid kivételével a fenti rendelet tiltotta miért is a pernospora elleni szerek gyártása és elárúsítása csakis a m. kir. földművelésügyi ministeriumtól nyert engedély után kezdhető meg újból.

Ezen rendelet ellen vétőő szigoruan büntettetnek meg.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala, 1916. évi július 10.

PAYERLE
rendőrfőkapitány.

ad. 398. szám
kapt. 1916.

Hirdetmény.

A m. kir. ministeriumnak 4452/M. E. szám alatt kiadott rendelete alapján a különböző ásványolajtermékek, továbbá a benzol és kátrányolajtermékek a fogyasztók között való egyenletes eloszthatásuk érdekében zár alá vétettek s csak beszerzési, engedély ellenében szolgáltatathatók ki. A mezőgazdasági üzemekben használt gépek

céljaira szükséges benzol, benzol és kenőolajokra nevezve a beszerzési engedélyek a m. kir. földművelésügyi ministerium XII. főosztályához intézett helyegetlen kérvények alapján adtnak ki. A kisebb motor tulajdonosok benzol beszerzésének megkönnyítése végett intézkedés történt, hogy a Hazai Kőolajipar Részvénytársaság pestszentlőrinci telepházól, Apolló Kőolajfinomító gyár Részvénytársaság pozsonyi telepházól, Magyar Petrolium Ipar Részvénytársaság budapesti telepházól stb. a mezőgazdákra illetve a mezőgazdasági üzemekre esetéről-esetre legfeljebb 2 (kettő) hordó mennyiségben adómentes benzol a fenti ministerium engedélyének külön kikérése nélkül is kiadható legyen.

Ugyanez a rendelet szól a gépenőolajra is.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala, 1916. év július 10.

PAYERLE
rendőrfőkapitány.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szóig 60 fill. Minden további 10 szó 60 fill. Vastagabb betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jellegű levelekre vonatkozólag felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

14—15 éves fiú felvételt fizet-tesse a 13. sz. sz. borkereskedésbe. Kenyér u. 13. sz.

Vállalok bejáróhelyet vagy újságkihordást. Cim a kiadóban.

Butorozott szobát, konyhát kerttel esetleg verendával, egészséges környekkel hat hétre sürgősen bérebevennék. Ajánlatok a kiadóban adandók le.

Kávépörkölőgép legmodernebb gyártmány, keveset használt „Próbát” 40 kg. felöntéssel vilanyhajással s koks vagy szén fűtéssel Transzmisszió és szíjjakkal malommal vagy malom nélkül jutányos feltételek mellett eladó. Ügynökök díjaztatnak. Bővebbet Pollák Viktóriánál Ujvidék Kossuth Lajos-utca 5 szám udvarban.

Eladó bérház Alkotmány-utca 51 szám. Ügynök kerestetik. Cim a kiadóban.

Manilla kévekötöző
zsineg

kapható Schif Ábrahám zsák, ponyva és kötéláru kereskedőnél Ujvidék Temerini-utca 12.

TELEFON 403.

Szállítható azonnal gyorsárúként hajóval, vagy vasuton, 25 kgos eredeti csomagolásban.

„AZ Est”

kiadásában megjelent
A világháború
térképei

című füzet, mely ötven rajzban mutatja be az orosz harclér, balkáni harclér, az olasz harclér, az aázsiai harclér az angol-francia harclér mindazon térképeit, amelyek az újságolvasó érdeklődésére számot tarthatnak. **Ára 1 korona.** Kapható az „Ujvidéki Hírlap kiadóhivatalában, Ujvidék, Erzsébet-ter 7. sz. alatt.

Hirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal.

Zsiga Józsi

cigányzenekara
megérkezett.

Ma
és mindennap

Az Eliteben

hangversenyez

A 2117/1916. M. E. számú rendeletben megszabott

Lisztszükséglet

beszerzésénél a n. é. közönségnek készséggel áll rendelkezésére s felvilágosításokkal szivesen szolgál

az Első Ujvidéki Hengermalom

Häfner Károly Fia